

ROZVOJ AGROTURIZMU V REGIÓNE ORAVA THE DEVELOPMENT OF AGRITOURISM IN THE ORAVA REGION

ČERVENĀNSKÁ Ivana. (SR)

ABSTRACT

The aim of the paper is to show the economic prosperity of the business area of agritourism in the chosen subject in Orava region and to compare results in agritourism and agricultural first production. The agritouristic area in Dlhá nad Oravou provides agritouristic services since 2001. As the tables show this subject, which is quite new and unknown, has positive economic results.

In surveyed subject agritourism is profitable area of business and creates new source of income. In the comparison with the agricultural production, which depends on the weather conditions, agritourism can be considered like the stable part of the economic income. The trend in the development of economic results from agritourism was increasing, but last year was very poor on customers, so the profit in that year was very low.

KEY WORDS

Agritourism, economic results, customer

ÚVOD

Agroturizmus

Agroturizmus je pomerne často spomínaný ako forma oživenia a reštrukturalizácie poľnohospodárskej výroby. Pre poľnohospodárske subjekty je jedným zo spôsobov využitia nepoužívaných budov a tiež možnosťou získania dodatočného príjmu.

Čo to teda agroturizmus je? Je to aktívne využívanie voľného času v zariadeniach, ktoré popri bežných ubytovacích a stravovacích službách poskytujú zákazníkovi možnosť zúčastniť sa jednoduchých poľnohospodárskych prác. V podmienkach Slovenska je často spojený s jazdou na koni, čo je ale len jedným z mnohých spôsobov strávenia takejto dovolenky. V agroturistických zariadeniach má hosť alebo zákazník možnosť zapojiť sa do rôznych prác na poli ako je kosenie a zber sena, zber rôznych plodín, alebo kŕmenie a ošetrovanie chovaných zvierat.

Agroturizmus u nás využíva hlavne rôznorodosť a krásu krajov Slovenska, rozmanitosť oblastných zvykov a tradícií ako aj rozdielnosť povahových čŕt obyvateľov toho - ktorého regiónu. Je vhodnou formou relaxu hlavne pre ľudí z veľkomesta, ktorí chcú stráviť voľný čas v prírode bez veľkého ruchu a zhonu. Keďže Slovensko je krajina s veľkým prírodným bohatstvom, práve agroturizmus môže byť vhodným spôsobom spoznávania kultúry a prírodných krás v jednotlivých oblastiach našej krajiny. Pre poskytovateľov agroturistických služieb by totiž malo byť samozrejmosťou považovať hosťa za súčasť rodiny. Tak zákazník získa pocit väčšej spätosti s prostredím, v ktorom sa nachádza a samozrejme skôr pochopí zvyky a obyčaje danej dediny a oblasti, ktorú si zvolil za cieľ svojej dovolenky.

Ako spomína aj mnoho autorov na Slovensku, agroturizmus je vhodnou formou podnikania hlavne v marginálnych oblastiach, je energeticky a surovinovo nenáročný, nevyžaduje záber nových plôch a dáva príležitosť pre vznik nových pracovných miest ako aj pre rozvoj miestnej ekonomiky a infraštruktúry. Je považovaný za ekologickú formu podnikania a podieľa sa na rozvoji vidieka, preto je podporovaný aj rôznymi fondmi Európskej únie a národnými programami pre rozvoj vidieka.

MATERIÁL A METÓDY

Cieľom príspevku je poukázať na ekonomické výsledky podnikania v agroturizme vo vybranom subjekte v regióne Orava a porovnať ich s ekonomickými výsledkami poľnohospodárskej prvovýroby.

Na získanie výsledkov bola použitá základná vedecká metóda a metóda komparácie.

Údaje sú čerpané z analyticko-syntetickej evidencie podniku a z osobného pohovoru s predsedom družstva alebo vedúcim pracovníkom agroturistického zariadenia v tom istom podniku. Skúmaným časovým obdobím sú roky 1999 – 2004.

Skúmaným subjektom je Agroturistický areál Húšť v Dlhej nad Oravou, okres Dolný Kubín.

VÝSLEDKY A DISKUSIA

Skúmaný subjekt sa nachádza v regióne Orava, najsevernejšom regióne Slovenska, s rozlohou 161 km². Tento hornatý región je na juhu obkolesený Chočskými vrchmi a Spišskou Fatrou, na západe východnými výbežkami Malej Fatry, Kysuckej vrchoviny a Kysuckých Beskýd, na východe lemovaný hrebeňmi Západných Tatier – Roháčov. Na severe je región ohraničený Oravskými Beskydami, ktoré sú zároveň hranicou s Poľskom. Horské podmienky tohto regiónu sú ideálnym predpokladom pre rozvoj agroturizmu a vidieckeho cestovného ruchu.

Agroturistický areál Húšť, Dlhá nad Oravou

Agroturistický areál v Dlhej nad Oravou vznikol v roku 2000 rekonštrukciou administratívnej budovy na ubytovacie kapacity. Agroturistický areál Húšť poskytuje ubytovanie strednej triedy, ale jeho najsilnejšou stránkou je zabezpečovanie širokého sortimentu služieb pre využitie voľného času. Orientuje sa na segment turistického trhu, ktorý tvoria menej solventní návštevníci, zvlášť rodiny s deťmi. Poskytuje možnosti na školské poznávacie a vzdelávacie výlety, ale aj na semináre a vzdelávacie kurzy. Vzhľadom na to, že v tomto areáli je zabezpečený vlastný chov a cvičenie koní, organizujú sa tu liečebné pobyty v peknom horskom prostredí s využitím jazdy na koni. Táto aktivita je pokladaná za jednu z najsilnejších stránok družstva.

Na zabezpečenie rôznych potrieb návštevníkov ponúkajú doplnkové služby. Na prízemí hlavnej budovy sa nachádza fitness centrum, v podkrovnej spoločenskej miestnosti je biliard. V okolí sa nachádza jazdecký areál s krytou jazdiarňou, lyžiarsky vlek, ako aj množstvo tratí pre bežecké lyžovanie.

Ekonomické výsledky agroturizmu

Ekonomické výsledky v danom agrosubjekte sú porovnávané s poľnohospodárskou prvovýrobou. Uvádžam základné ukazovatele ekonomickej situácie v podniku a to náklady, výnosy a hospodársky výsledok v danom agropodnikateľskom subjekte.

Vývoj vybraných ukazovateľov za podnik v sledovanom období v tis. Sk Tabuľka 1

Ukazovateľ	1999	2000	2001	2002	2003	2004	priemer	index rastu
výnosy	15975	22351	26515	24587	23557	37951	25156	2,37
náklady	14753	23948	26409	25866	24506	37870	25558	2,56
výsledok hospodárenia	1222	-1597	106	-1279	-949	81	-402	0,06

Z uvedeného vyplýva, že poľnohospodárska prvovýroba resp. výsledky za podnik ako celok sú veľmi premenlivé a závisia od mnohých podmienok, okrem iného aj poveternostných, od

ekonomiky štátu a od možnosti získania rôznych dotácií a podpôr. Z tabuľky vyplýva, že stratové roky boli 2000, 2002 a 2003. Najvyšší zisk bol dosiahnutý v roku 1999 a to 1222 tis. Sk. V priemere za sledované obdobie bol podnik v strate a to 402 tis. Sk..

V ďalšej tabuľke sú uvedené hodnoty ekonomických ukazovateľov v agroturistickom zariadení sledovaného podniku.

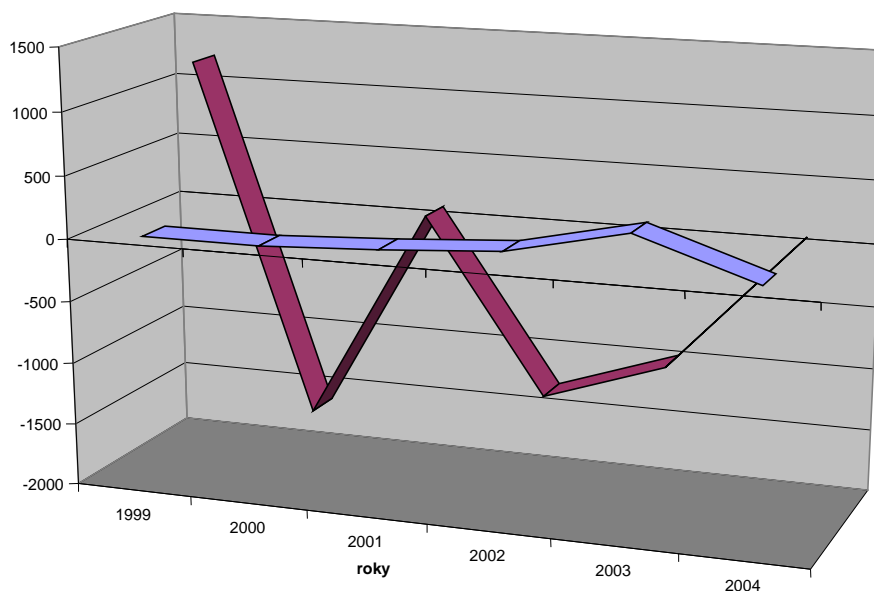
Vývoj vybraných ekonomických ukazovateľov za agroturistický areál v sledovanom období v tis. Sk **Tabuľka 2**

Ukazovateľ	2001	2002	2003	2004	priemer	index rastu
výnosy	1777	2825	3318	2876	2699	1,62
náklady	1730	2715	2994	2863	2575,5	1,65
výsledok hospodárenia	47	110	324	13	123,5	0,27

Z tabuľky vyplýva, že agroturistika každým rokom pre daný subjekt prináša zisk. Od začiatku podnikania v tejto oblasti pretrváva rastúci trend. Výnimku tvorí iba posledný rok, kedy bol zisk z agroturistickej činnosti iba 13 tis. Sk. Podľa vedúceho agroturistiky toto bolo spôsobené skončením kontraktu s výučbovým strediskom, ktoré tu poriadalo rôzne školenia. Najziskovejším bol rok 2003, kedy zisk dosiahol 324 tis. Sk. Za tieto štyri roky existencie bol v agroturistickom zariadení priemerný zisk 123,5 tis. Sk ročne.

Najvyšší nárast v porovnaní so základným rokom 2001 dosiahli celkové náklady a to až o 65%. Čo sa týka zisku, ten ročne stúpал o vyše ako 100% ale posledný rok bol medziročný pokles až okolo 95% zo zisku predchádzajúceho roka.

Porovnanie výsledkov hospodárenia za poľnohospodársku prvovýrobu a agroturizmus

Graf 1

Pre získanie lepšieho obrazu o ekonomických výsledkoch je použité grafické znázornenie. Modrou čiarou sú znázornené výsledky hospodárenia za agroturizmus a bordovou výsledky za poľnohospodársku prvovýrobu. Z grafu je zrejmé, že agroturizmus tvorí stabilnejšiu zložku

príjmu a nie je tak veľmi ovplyvňovaný externými faktormi ako poľnohospodárska prvovýroba, ktorá má veľmi premenlivé výsledky.

ZÁVER

Agroturistické zariadenie v sledovanom podniku je v prevádzke od roku 2001. V roku 2000 prebehla rekonštrukcia nepoužívanej administratívnej budovy a vznikol na Orave nový subjekt poskytujúci možnosť strávenia dovolenky špecifickým spôsobom.

Podľa uvedených tabuliek a grafu, môžeme tvrdiť, že agroturizmus je v tomto podniku ziskovým prvkom a podnikanie v tejto oblasti je pre daný subjekt výhodné. Aj keď ide iba o čiastkovú ekonomickú analýzu, dovoľm si tvrdiť, že zameranie sa na agroturizmus je veľmi vhodnou formou riešenia dodatočného príjmu. Vhodnou marketingovou stratégiou je tu možnosť dosiahnutia stabilnej klientely a tým aj stabilného príjmu, ktorý by bol na rozdiel od poľnohospodárskej prvovýroby závislý len od ľudského faktora a kvality ponúkaných služieb. Príspevok poukazuje aj na to, že poskytovanie agroturistických služieb v tomto regióne je vhodnou formou reštrukturalizácie poľnohospodárskej výroby a vďaka mnohým prírodným krásam a osobitej povahe ľudí na Orave, má pred sebou sľubnú budúcnosť.

Prilákatie zákazníkov, ktorí túžia po oddychu v čistej prírode a chceli by spoznať život svojich rodičov alebo starých rodičov, je veľmi vhodným marketingovým ťahom. Práve táto klientela spolu so zákazníkmi preferujúcimi ekológiu a hľadajúcimi niečo nové, je základom pre agroturizmus.

Podľa môjho názoru v regióne Orava a aj v skúmanom subjekte sú ideálne podmienky pre rozvoj agroturizmu a stojí za porozmýšľanie, prečo agroturizmus je taký populárny v krajinách ako Nemecko, Švajčiarsko a u nás niektorí ľudia ani nevedia, čo to slovo znamená.

ANOTÁCIA

Cieľom príspevku je poukázať na ekonomické výsledky podnikania v agroturizme vo vybranom podnikateľskom subjekte v regióne Orava a porovnať výsledky v agroturizme s poľnohospodárskou prvovýrobou. Agroturistický areál v Dlhej nad Oravou poskytuje agroturistické služby od roku 2001. Ako ukazujú tabuľky, tento subjekt, ktorý je takmer nový a neznámy, má pozitívne ekonomické výsledky.

V skúmanom podniku je agroturizmus ziskovou oblasťou podnikania a vytvára nový zdroj príjmu. V porovnaní s poľnohospodárskou výrobou, ktorá závisí od poveternostných podmienok, agroturizmus je považovaný za stabilnú časť ekonomického príjmu. Trend vo vývoji ekonomických výsledkov bol rastúci, ale posledný rok bol veľmi nízky počet zákazníkov, takže zisk bol v ten rok nízky.

KLÚČOVÉ SLOVÁ

Agroturizmus, ekonomické výsledky, zákazník

LITERATÚRA

1.ČERVENĀNSKÁ, Ivana – Manažment rozvoja agroturizmu vo vybraných agropodnikateľských subjektoch, diplomová práca, 2004

KONTAKTNÁ ADRESA

Ing. Ivana Červeňanská, KMM FEM, SPU Nitra, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra, ivana_cervenanska@fem.uniag.sk